

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sămbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 4 Octombrie, 1896.

În cele din urmă totuși se face ceva în fața alegerilor dietale.

Mercuri au fost adunați aici în Sibiu mai mulți fruntași români, cari au discutat asupra situațiunei, și a mijloacelor, cari ar trebui aplicate în fața alegerilor.

Conferența a fost confidențială, în public nu au străbătut multe, dară „Tribuna” în numărul de Joi sêra, „Gazeta Transilvaniei” în numărul de Vineri dimineața aduce scirea, că s’a luat concludul, de a se convoca pe 12/24 Octombrie o conferență generală electorală aici în Sibiu. Conferența s’a convocat în „Tribuna de ađi prin dl Dr. Ioan Rațiu.

La conferență vor avê sê participe câte doi bărbați de încredere, pe care îi vor delega cercurile electorale.

În timp de o săptămână deci se vor întruni alegătorii români, cari se bazează programului dela 1881. Aceștia vor avê a se pronunța asupra ținutei românilor în fața alegerilor.

Bărbații de încredere cari se vor alege, vor aduce cu sine concludul conferențelor locale, aici apoi se va alege de sôrtele românilor la alegerile, cari se apropie cu pași accelerați.

În cele din urmă totuși se va auzi și glasul românilor, și cel puțin în organele noastre de publicitate, pe hârtie se va mai decreta din nou passivitatea, ca în realitate nime sê nu o observe, ci alegătorii sê fie din nou dați pradă curentului bolnăvicios de ađi, care lucră la nimicirea noastră.

Vom avê decretată deci pe hârtie passivitatea și cu atâta ne vom alege.

În realitate însă poporul nostru ca și până acum va merge la urnă și se va folosi de dreptul electoral.

În lănceđirea generală ômenii s’au disgustat, și spre uimirea noastră bărbații nostri conducători nu observă, că lumea s’a disgustat de passivitatea după-cum noi o executăm.

Elementele mai tinere au trecut la ordinea ăilei preste conclusele puse pe hârtie în ce privesce passivitatea.

În cercul Arpașului și acuma a candidat ca deputat Dr. Nicolau Șerban, care a reprezentat acest cerc în sesiunea trecută, și care în parlament ne-a făcut onôie, singur reprezentând interesele noastre naționale românesce.

În fața alegerilor au mai candidat 2 români în comitatul Solnoc-Doboca, și unul în comitatul Bistrița Năsăud.

Avem deci în Transilvania cu totă vigôrea legii electorale 4 candidați români.

Posibil vor mai candida și alții aici în Transilvania.

Asemene vedem și în Ungaria, unde pe lângă deputații români din cercurile de până acuma au mai pășit și alții.

În practică deci lumea a trecut preste pasivitate, nu mai consideră nici conclusele conferețelor locale, nici cele ale conferenței generale, căci de cât o viêtă în trândăvie, unde în loc de a ne organiza și a ne disciplina poporul, ne certăm pentru lucruri de lăna caprină, pentru „drăguțe” și „ibovnice”, decât o asemenea viêtă în trândăvie și ură, elementele mai tinere mai bucurăse căutând teren de luptă energică, unde deși pôte vom fi acuma învinși, totuși cel puțin ne vom cerea puterile morale, cari de ani 30 nu au mai fost puse la probă.

Până acuma mai avê ceva farmec aparența, că românii prin abstenență dela afacerile parlamentare dau expresiune nemulțămirei lor.

Dicem aparență, căci passivitatea transilvănenilor numai la aparență avê ceva farmec. În realitate poporul român totdeuna a fost dus la alegeri, și durere nu odată tocmai aceea inteligentă l’a dus la urnă, care în conferență mai mare gură făcea pentru passivitate.

Popôrele din giurul nostru nu sunt de un gând cu noi românii în punctul acesta.

Sașii, un punct neînsemnat față cu noi, au reprezentanții lor naționali, pe cari i-au sciut alege și când erau în opozițiune și acuma când sunt în partida guvernamentală. Votul acestora

e auzit în Europa întrégă și e luat în considerațiune. În comitatele cu populațiune săsescă totul e în mâna lor, și lucrurile merg strună.

Sêrbii au luat concludul de a nu pune candidați naționali, va candida poporul pe cine va voi. Slovaci au candidat pe cei mai pronunțați naționaliști.

Numai noi românii mai stăruim pelângă un lucru, care nu l’am observat nici odată.

Guvernul și metropolitul primat.

„Epoca” dela 1/13 a. l. e scrie: Am dat în numărul nostru precedent ôre cari amênunte în privința unui nou scandal bisericesc, ce e în perspectivă sê izbucnescă cu ocazia sesiunei de tómnă a sântului Sinod, care urmêdă sê se deschidă la 1 Octombrie.

Deôre-ce s’au ivit ôre cari întârzieri, terminul pentru deschiderea Sinodului s’a fixat abia pe ăia de 12 Octombrie: Decretul precum și programul de lucrări al Sinodului sunt deja gata și urmêdă sê fie expediate; se așteptă numai ca decretul sê fie semnat de M. S. regele, pentru ca prelații sê se întrunescă în ăia de 12 Octombrie.

Prelații se agită însă fôrte mult în vederea deschiderii Sinodului; intrigile și ocările curg și o nouă rușine pare rezervată bisericei noastre.

Așa s’a svonit că metropolitul Iosif al Moldovei, desgustat de intrigile ce sê ăes, refuză a veni în Capitală pentru a presida Sinodul. În acest cas, întrégă sesiune este amenințată a fi presidiată de episcopul Ghenadie de Rîmnic, ceea ce nu convine de loc celorlalți prelați. Pentru a evita deci un nou scandal ce s’ar produce în cestiunea presiidenței, vicariul metropoliei, Melitiei, arhiepiscopul Atanasie Craioveanu și Dragomir dela ministeriul cultelor, au plecat Vineri sêra la Iași, pentru a determina pe metropolitul Moldovei sê vie cu ori-ce preț la Sinod, căci în cas contrar majoritatea prelaților refuză a se întruni sub presiidența episcopului Ghenadie de Rîmnic și scandalul este gata.

Pe de altă parte însă, guvernul, îngrijat de situația pe care a creat-o bisericeii prin infamiile sale, cu complicitatea Timușilor și

a Partenilor, și temându-se de izbucnirea unor scandaluri rușinoșe, — în consiliul de miniștri ținut săptămâna trecută a oprit expedarea lucrărilor făcute de dl Ponî, pentru convocarea Sinodului pe ăia de 12 Octombrie.

Prin urmare Sinodul e amenințat sê nu se întrunescă în sesiune de tómnă.

Cari sunt adevêratele motive ce au împins pe consiliul de miniștri la această extremitate?

Nimeni nu scie nimic pozitiv. Se vorbesce însă că guvernul a recurs la acest mijloc pentru a salva situația episcopului Ghenadie de Rîmnic, care de un an deja este dat în judecată pentru mituire și imoralități.

Cei inițiați spun că guvernul ar fi având cunoscință despre intențiunea unor prelați de a pune la ordinea ăilei în Sinod atât afacerea metropolitului primat Ghenadie, cât și darea în judecată a episcopului de Rîmnic. Și natural că aceste două cestiuni ar nimici planurile ascunse ale guvernului, ar agita opinia publică și ar sgudui situația deja șubredă a partidului guvernamental. Pentru a evita această, — dacă se pôte evita — consiliul de miniștri refuză a convoca Stul Sinod în sesiune de tómnă.

Êr cu datul de 2 a. l. e. continuă: Cestiunea metropolitul primat a intrat în o nouă fază, fôrte ocultă pentru guvern. Din afară, din străinătate, guvernul a fost sfătuit ca să facă tot chipul pentru a împăca situația gravă creată prin detronarea ilegală și scandalôasă a I. P. S. Sale metropolitului Ghenadie.

Aflăm însă, că d. conte Goluchowsky, în timpul vizitei Împăratului Franz Iosef, a spus adeseori d-lui Dim. Sturdza, că ar fi de dorit ca prin o soluție împăciuitoare sê se împace cestiunea.

Și putem sê mai adăugăm că numai după mature chibzuinți s’a hotărât a nu se invita membrii locotenenței metropolitane la prânzul dela Palat, la care au asistat toți marii demnitari ai Statului.

Astfel, sub presiunile opiniei publice, sub presiuni mai înalte și sub presiuni din afară, guvernul a fost din nou silit sê reia cestiunea metropolitului primat.

Singurul mijloc împăciuitoar i-se părea d-lui Sturdza alegerea părintelui Iosif Gheorghian. Dar părintele Iosif sondat în mai multe

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

La Nr. 2037. 1810.

Despre general pardon.

În Numele Prea Înălțatului Împărat al Austriei, și Craiul Țării Ungurești, și al Bohemiei tuturor se face cunoscut.

Chesaro Crăesca Mărire din acea deosebită Milostivă băgare în sêmă, precum acel de Obște General Pardon, care în anul 1809 în 23 Octomvrie s’au dat afară, peste tot locu, după Cuvința nu s’au vestit, acel General Pardon încă pe trei luni a’l mai întinde, și a’l mai prëlungi sau milostivit.

Prin această Milostivă Rënduêla următorele Condiții sê hotărêscă:

1. Vremea acestui înlungit General Pardon atâta despre Cătanele fugite, care sê află în Țările Prea Înălțatului Împărat, cât și despre aceia, care sê află fugiți în alte Țeri străine, sê întinde până la sfârșitul viitôrei Luni Iulie.

2. Acastă de obște ertare (General Pardon) sê înțelege despre tôte dela Chesaro Crăesca Armadie

fugite Cătane, și așa și despre acelea, care pentru paza Țerii s’au într’armat, și care sê numesc Landveri; de unde Pardonul de obște pentru acest Landveri la a ăceia ăi Luni lui Octomvrie An. 1809. dat sê înlungește până la sfârșitul lui Iulie An. 1810.

3. Tuturor Cătanelor fugite dela Chesaro Crăesca Armadie, care în curgerea acestei vremi, de bună voe la lăsata sa slujbă sê vor întôrce aicea în Țără, la vre-o Comandă Militărescă, sêu la vre-un Regement, sêu la ori care deregătorie, afară din Țără la Chesaro Crăeștile Solii, sêu la careva Chesaro Crăesca Ôste, care este afară din Țără, sê vor arăta, și de călcarea Jurământului sêu le va părea rêu, și se vor făgădui cum de aici înainte statornicește vor remânea în Chesaro Crăesca slujbă, tótă pedepsă, de care au fost vrednici, că li sê a erta, Cinstea li se va întôrce înapoi de obște nemutat, și nevătêmat li sê făgădueste, și sê încredințeză; nu sê face nici o deosebire între fii Țerii, și între străini, ori sê află în Țările împărâtești cele de Moșie, ori în Țeri străine toți fără nici o împotrivire, fără întârziere, fără împiedecare, că sê vor primi la obicinuita împlinire a slujbei cei Cătânești, greșala, care au făcut prin lăsarea Stêgurilor lor în veci va fi ertată; precum și pedepsă, pentru cei de Țără, de a le Confiscălii Bunurile, adecă de a le lua pe sêmă împărâtească, începând dela strajameșter în jos, și luatele averi li sê vor da îndêrpt, dacă Desêrtorul, adecă Cătana fugită după înștiințarea acestui General Pardon de

bună voia sa sê va întôrce la Rêgêmentul sêu, și va fi harnic de slujba cătânescă

4. La aceia, care după ce se vor întôrce înapoi, nu sê vor afla harnici de slujba Cătâni, li sê îngădueste, ca în Țările Chesaro Crăești în pace slobođi sê pôtă trăi.

5. Dela, întru aceste două aici mai sus însemnate Articulușuri, pomenita, și făgăduita milă, numai aceia sê închid afară, care afară de greșala fugirii, și cu alte rêutăți sunt însemnați.

6. Și aceia de împărțesirea cu această milă sê lipsesc, care după vestirea acestii hotărîri prea milostive își vor lăsa stêgurile sale, ba încă aceia, și cu pedepsele, care în Articulușurile Militărești, pentru cei ce fug sunt hotărîte, sê vor pedepsi.

7. Êră pentru ca Persônele, care prin Articulușurile aicea mai sus însemnate, nu sê închid afară de cătră această Milostivă ertare, la slujba sa, cea cu Jurământ întărită, cu atâta mai cu mare cutedare, și îndrâsnelă sê se pôtă întôrce, la toți Generalii, Obeșterii, și alte Tisturi Cătânești sê poruncește, ca ertarea, (Pardonul) pentru cei, ce sê vor întôrce înapoi, făgăduita, cu sîrguință strînsă sê se împlinescă, și sê fie cu fôrte mare luare aminte și spre aceea, ca celea făgăduite, celor ce se vor întôrce, și prin alții cu credință sê se plînescă.

(Va urma).

rînduri, a declarat la mai multe persoane că recunoște și azi pe Ghenadie de metropolit primat al țării și în consecință nu primește sub nici o condiție să fie reales. Dar chiar dacă n'ar fi această împrejurare, părintele Iosif tot n'ar primi, căci după câte a îndurat în Sinod, știe prea bine, că n'ar putea face nimic.

Neisbutind cu această încercare de împăciuire, acum se zice că guvernul ar avea intenția să desființeze mitropolia din București, investind pe mitropolitul din Iași cu toate titlurile mitropolitului primat.

Pregătiri de resbel. Corespondentul politic din Paris a ziarului „Bud. Hirap” trimite următoarea telegramă: „Seiu din isvor sigur, că cu ocaziunea vizitei Țarului la Paris și Londra s'au luat următoarele hotărâri: La începutul acestei săptămâni Rusia va face la Constantinopol unele propozițiuni și prezentându-se pe sine ca executorul puterilor va pune următoarele condițiuni: Turcia neamănând să îndeplinească reformele proiectate de puteri, la din contră va fi pusă sub pașă vamală și comercială și vor bloca porturile Mării negre dela Smirna și Saloniki. La cazul unei năuie măcelăriri a creștinilor, Constantinopolul va fi asediat militarmente prin o armată și o flotă combinată. Egiptul va fi neutralizat la tot cazul.

La ambasada turcească de aici consternația e foarte mare. Se știe, că Turcia e la sfîrșitul rolului său.

Demisia lui Rosebery și cestiunea orientală. Fostul prim-ministru al Angliei lordul Rosebery în scrisoarea prin care își anunță demisia din șefia partidului liberal, nu contestă că în cestia orientală părerea sa diferă de cele ale bătrânului Gladstone și cum e convins că acesta trebuie să mai păstreze în partidul liberal autoritatea de până acum, preferă să i cedeze locul. Dar este știut că Gladstone nu se va mai întorce în fruntea afacerilor Angliei. De aceea toate privirile sunt îndreptate în spre persoana cea mai influentă din partidul liberal, spre Sir William Harcourt, pe care opinia publică îl consideră deja de mult ca succesor al lordului Rosebery. Dar, nici Sir Harcourt nu împărtășește părerea lordului Rosebery în cestia orientală.

Toate aceste considerațiuni au hotărât pe șeful de până acum al liberalilor să renunțe la poziția sa politică în sinul partidului. În discursul ce a ținut Vinerea penultimă la Edinburg, lord Rosebery a pus și mai mult în evidență deosebirea de păreri dintre dînsul și Gladstone și Harcourt.

„Cestia turcească — a zis lord Rosebery — e punctul vulnerabil al Europei. S'a propus detronarea Sultanului sub cuvînt că se poate găsi un succesor mai bun, dar unul mai rău nici odată. Acesta ar însemna o evitare a cestiunii. Nu e vorba de persoane, ci de metodă. Sultanul nu poate fi detronat.

Puterile s'ar opune Dacă puterile s'ar putea uni asupra punctului acesta, ele s'ar putea uni și asupra unor puncte mai importante. S'a mai propus ca să se dea Rusiei Dardanelele sau ca Rusia să administreze Turcia. Dar nici Dardanelele și nici Turcia nu ne aparțin nuodă ca să le putem dărui.

Trecînd apoi la propunerea lui Gladstone ca ambasadorul englez din Constantinople să fie rechemat, Rosebery zise că e silit să nu fie de acord cu Gladstone asupra punctului acesta, ceea-ce nu-i împiedecă de a fi prietini. Cu toate simțimintele ce are pentru Gladstone, lord Rosebery declară că rechemarea ambasadorului ar fi un mare afront care ar putea pricinui un războiu. Propunerea lui Gladstone de a amenința pe Sultanul fără a întreprinde o acțiune, ar fi mărțurisirea publică a neputinței.

„Sunt hotărît, a adăugat lord Rosebery să lupt cu mâinile și cu picioarele contra politicii de intervenționale izolată în afacerile orientale. Un războiu european ca consecință a unei acțiuni izolate a Mării Britanii nu este o fantomă. Propriul meu panaceu pentru tratarea cestiunii orientale e procedarea comună a puterilor, și dacă nu a tuturor, cel puțin a celor direct interesate. Nu este exact că concertul european e neputincios.”

„Wiener Allgemeine Zeitung” are din Odessa următoarea senzațională telegramă: Ministrul de războiu rusesc transportă spre hotarele României trupe din Basarabia și de lângă Prut; din districtul militar al Chievului încă a pornit unele trupe în districtul militar din Odessa. În districtul acest din urmă deja e concentrată o armată de 24.000 capete. În porturile din Marea-negă se lucră și zi și noapte, pentru a le aduce în stare bună. Torpilori flotei rusesci de pe Marea-negă au mers cu câte-va zile mai înainte la Constantinopol incognito, ca să împedecă invasiunea torpilorilor în Dardanele și Bosfor.

Din toate aceste se poate deduce, că în ce privește politica orientală Rusia și Anglia înțelege nu s'au, putut și că Rusia se teme, că Anglia făurește vre-o cursă în contra Constantinopolului.

Programele partidelor politice magiare.

(Urmare.)

Partidul național, în fruntea căruia stă contele Apponyi, a emis cătră națiunea magiară o proclamațiune de următorul cuprins:

Disolvarea parlamentului e fapt împlinit.

Regele chiamă națiunea să-și aleagă deputați noi pentru parlament. Sôrtea țerii se află acum și în viitoriu în mâna alegătorilor. Cum își vor exercita acestia drepturile lor, astfel vor fi și libertățile publice, asigur-

rate, drepturile țerii susținute, interesele apărute, problemele naționale împlinite.

Cum va fi dieta viitoare, așa va fi guvernul, așa vor fi legile, ce se vor aduce, așa va fi administrațiunea, bunăstarea materială și dezvoltarea întregii vieți publice. Alegerea constituțională așa dară nu e numai cel mai sânt drept cetățenesc, ci totodată și datorință serioasă, care trebuie împlinită cu conștiință.

Națiunea înainteză spre peirea materială și morală, acesta o experiență pretutindenea. Ministerul responsabil și ce-i ce-l sprijinesc, se răspundă pentru acesta. Acum însuși națiunea și inteligența ei conducătoare se dea direcțiunea pentru validitatea libertății de cetățeni în stat. Judece asupra partidelor și asupra politicii. Dacă va judeca liber, ne încredem într'un viitor mai bun.

Partidul național stă pe baza pactului dela 1867, sub scutul căreia se pot ajunge toate aspirațiunile naționale.

Ungaria icuită între mari state străine și națiuni tinere, cu Austria în alianță contractuală, cu Croația în comunitate de stat, cu naționalitățile de diferite rase și limbi în unitate de națiune politică, numai așa își va putea susține independența de drept public, unitatea de stat a și-o întări, dezvoltarea națională a și-o asigura și a mijloci fericirea popoarelor sale, dacă în afară și înlăuntrul, atât în instituțiuni, cât și în guvernarea publică, își va păstra nestirbită supremația națională și se va îngriji de o guvernare dreptă și binefăcătoare a poporului. Partidul liberal a întrelăsat a face acesta, de aceea au fost guvernele lui incapabile de a satisface intereselor politice naționale și a întări statul magiar.

Partidul național totdeauna a pretins susținerea intactă a pactului dela 1867 și validitatea conținutului lui național; a pretins câștigarea tuturor garanțiilor pentru instituțiunile sale de stat de drept și a libertății; nici odată n'a întrelăsat a cultiva spiritul național, a apăsă suvenirile trecutului și onora stégului național atât în afară cât și înlăuntrul.

Cu trezvie a veghiat ca legile să fie cu dreptate aplicate și totdeauna și-a ridicat vocea de câte ori guvernul ori organele lui au atentat la sănțenia lor folosindu-le de mijloce pentru mărginirea libertăților cetățenesci. Astfel va lucra și în viitor. Va fi credincios regelui magiar din casa Habsburg, și numai atunci va fi liniscit, când nu va fi nici o îndoială despre independența coronei magiare și despre plenitudinea suveranității de stat magiar. Susține toate punctele din programul său publicat înainte de cinci ani, dar pelângă acelea aji au eșit și altele la suprafață, precum: delăturarea crizei economice, renoirea echitabilă a pactului economic cu Austria, și scăparea libertății personale și politice a cetățenilor.

Deci pretinde: reducerea dărei de pământ și taxarea cu dare dreptă a averii mobile, mai cu seamă introducerea dărei de bursă; simplificarea sistemului de dare; regularea creditului economic, și înmulțirea

însușirilor pentru atare credit; renovarea viilor, ameliorarea terenului, colonisări, promovarea arîndilor mici prin parcelarisare, dezvoltarea industriei de casă precum și regularea prin lege a referințelor de servitori și muncitori; politică de tarifi și de comunicațiune acomodată pentru urcarea prețurilor produselor agricole, scutirea acestora de vamă, dezvoltarea articlilor de industrie, împedecarea abuzurilor privitoare la fabricarea de articlii de consum, la cartele apoi o activitate mai intensivă pentru lățirea cunoștințelor economice. Apărarea industriei și agriculturii mai cu seamă în ce privește referințele față cu Austria în legătură cu cuota, și cu contractul vamal și comercial. Susținerea cotei actuale, căci încetarea rețelilor ce a rezultat din sistemul rău de dare de consum pentru Ungaria, nu poate fi privit ca compensațiune pentru urcarea cotei, cum raționază guvernul.

În cele următoare arată apoi la defectele și intențiunile antipatriotice ale guvernului carele a disolvat parlamentul numai din cauza, căci a prevețut, că cu parlamentul acum disolvat nu va putea obține urcarea cotei.

Dar partidul național, cu toate că prevede lupte electorale la Nyitra, Stompfa și Giralt, duse la isbândă în favorul guvernului prin corupțiuni, amenințări și baionetele gendarmilor, tot nu va ceda, ci se va lupta până în capăt sub scutul coronei și a stégului magiar, la care luptă chiamă și națiunea, la luptă pro rege, patria ac libertate.

Acesta e programul partidului național magiar.

(Va urma.)

La Canossa.

Mercuri în 14 l. curente era multă inteligență externă prin Sibiu. Pe atunci era convocată o adunare generală extraordinară a institutului „Tipografia” fost cândva „Institutul tipografic”.

Între cei veniți era și părintele Luca ciu din Șişesci.

Credeam, că a venit și el să între în „senat” să-și reclame drepturile „răpite”.

Dar n'a fost așa. Dl. Lucaci nu a intrat în senat. Externii veniți nici nu comunicau cu el, ci-l vedeai numai când cu părintele Cristea, când cu părintele Ghibu, când plimbându-se singur ca un „passer solitarius”.

Nu mai era superbul Iulius Cesar, ci într'adevăr își făcea impresiunea bietului Celestin.

A venit la Canossa.

Actul următor, reprodus după „Tribuna” explică totul.

După un an.

Tristă s'era de toamnă.

Vîntul țiuie a mörte pe la ferestri, aruncînd stropi mari de ploie în geamuri. În felinarele de pe stradă tremură flăcările, prelingînd sticla afumată. Lumina posomorită din felinare cade pe o pardosală stricată, acoperită acum de bălți murdare. Nici un sgomot, nici o urmă de om.

În casa din colțul stradei, în odaia lui Dorin licărește o lumină. Tînerul diarist se plimbă prin odaie, se plimbă cu pași grabnici, ținînd mâinile în buzunare și capul tras între umeri.

Atât e de palid și de sfîrșit. Numai ochii cei schinteitori și puțin ascunși în orbite mai tradă viață. E ca un automat de cără, a cărui ochi și trup se mișcă prin un mecanism invisibil.

O tusa s'ecă îi sguduie întreg corpul și îi înroșește debil umerii obrazilor. Vîntul și ploia de afară îl face nervos. Se apropie de ferestri, le zăvorește bine cu clanța, apoi lasă la vale perdelele cele dese. Oprește și orologiul, al cărui ticăit nu l poate suferi.

Se face liniște în casă, liniște înfiorătoare, ca toamna cea urîtă. Numai stropii de afară bat în jalusii misterios de lin, în lăuntru se aud bătăile lui de inimă și sgo-

motul ce-l produce camașa scrobită, la fie-care bătăie de inimă, la fie-care resuflet.

Intr'un tîrziu se liniștește și Dorin; se aședă la masă, ca să și scrie foiletonul pe mâne. Trebuie să-l scrie. S'a hotărît. Va comunica lunei durerea sa, își va cânta însuși cîntecul, scriind va căuta alinare. Va scrie despre „Ea” și va spune tot, tot ce a suferit el în decursul unui an.

Are să fie ultimul foileton în care se va ocupa de „Ea”.

Vre-o câteva minute stă îngîndurat, cu capul rădîmat în mîni, și cu iuțala fulgerului îi trec prin minte toate amînunțele vieții sale din ultimul an, le resimte încă odată toate, apoi scrie:

„După un an”...

Un an din viață i-am jertfit Miorei: A fost un an lung de suferință, anul iubirei mele!

Iubirea mea a fost o mare întinsă pe a cărei valuri inima-mi purtată era ca o gondolă ușorică. Pe malul mării stetea ea, frumoasă undină, cu plete negre resirate peste trupul de crin. Și gondola 'mi plutea spre ea, spre luceafărul fericirii.

„Ea” mă chema adese-ori la sine, la mal, cu zimbetul ei vecinic mă chema, cu ochii cei umezi și negri la înfiorare. Dar când me apropiam de ea, fața îi se încrunta,

devenind rigidă și rece sloiu, ... ér barca mi-se depărta din nou de mal. Astfel lăcășul fericirii, ridicat în zile lungi, mi-se dărîma într'o clipită; visuri țesute în nopți veghiate mi-se nimiceau fără cruțare. ... O, este o nespūsă durere de a-ți vedé cu ochii cum îți apune fericirea croită, și încă de țintă aproape crețîndu-te!

Astfel iubirea mea. O vecinică mișcare între extreme. O vecinică plutire pe marea îndoielii.

Când trist și resignat eram, Mióra mă înviora cu vorbe dulci, cu blânde priviri de undină seducătoare.

Când dornic me apropiam de ea, voind a-i destăinui tot focul meu de iubire, mă părăsia și 'mi răspundea cu un zimbet indiferent și cu o privire rece.

Și eu o iubiam!...

Era o dulce zi de primăvară. În grădina lor înfloreau scumpia și reseda. Pe un scaun sub scumpie ședeam singurel și gîndind la ea — plîngeam, ... căci plîng ușor inimile când se sbat în necasul nedumeririi. M'a vîțut însă Mióra și a venit să-mi stingă amarul.

Și prîndîndu-mă de mână s'a uitat adînc și lung în ochii mei, mi-a mîngăiat fruntea arțîndă, apoi mi-a șoptit cu glas duios de dulce: „Nu fi astfel!”

„Nu fi astfel”...

Cât de cîresc mi se părea acest cuvînt! Și inima mi-a trăsărit de fericire; vedem cu ochii semne vii, că mă iubesc. Am prins viață și curagiu și am început a-i povesti cu patimă de chinul dragostei mele. Dar ea s'a depărta cu grabă și s'a reîntors, aducîndu-mi — un pahar — de — apă — rece...

Astfel era Mióra, o zi caprițioasă din April, un fenomen înșelător, un „dute'n colo vin'on încóce; lasă-mă și nu-mi da pace”, — o dulce tortură.

Și stăpînit de farmecele ei am suferit un an întreg. Mă încălđiam de o singură rază din ochii ei; îmi aninam iubirea mea de fire de paiangin.

Dar toate, toate s'au sfîrșit. Acum după un an s'au rupt și firele de paiangin. De pe ochi mi-a cădut cîța înșelătoare. Sôrele iubirei mele s'a cufundat în marea tristă a realității. Îndoiala mi-a dispărut din inima-mi, ce astăzi e pustie, fără iluzii, fără nădejdi, ca un arbore toamnăte, despodobit de frunzele sale. Cerul iubirei mele s'a învîlit în negri nouri. Jalnica poveste a iubirei mele s'a sfîrșit.

Mióra nu mă iubesc...

Mióra are priviri dulci, cuvinte atrăgătoare și zimbete pentru mulți și ea 'și trafeacă cu drag aceste daruri ale ei.

Mióra știe simula, de nu-i găsesci părechie.

Mióra nu e dîmnă de iubirea mea.

Protocol

luat la 15 Octombrie 1896 în urbea Sibiu în consiliul juriului de onoare emis din partea comitetului național român pentru judecarea și eventual aplanarea diferențelor ivite între președintele comitetului național Dr. I. Rațiu, membrul comitetului Iuliu Coroianu, și secretarul Dr. Vasile Lucaciu.

Din partea comitetului național se prezintă membrii juriului emis: *Dionisiu Vaida, Alexandru Filip, Dr. Mihali și Petru Truța*, cari constituiesc și designază de președinte pe Dionisiu Vaida, ér de notar pe Petru Truța.

Presentându-se Dr. Ioan Rațiu, Dr. Vasile Lucaciu și Iuliu Coroianu, cărora aducându-li-se la cunoștință, că comitetul național a denumit juriul de mai sus pentru complanarea și judecarea diferențelor ivite între ei, se provoacă a se declara, că primesc judecarea cauzei prin juriul emis de comitetul național și nu au ceva excepțiune față de persoanele juriului?

Dr. Ioan Rațiu, Dr. Vasile Lucaciu și Iuliu Coroianu se declară, că primesc judecarea cauzei prin juriul emis și se supun necondiționat verdictului acestuia, ér față de persoanele cari constituiesc juriul nu au nici o excepțiune.

Dr. I. Rațiu. Dr. V. Lucaciu. Iuliu Coroianu.

În urma acestora prezentându-se părțile interesate, și după declarațiunile reciproce Dr. Vasile Lucaciu dă următoarea declarațiune:

Declarațiune.

În fața juriului de onoare, emis de comitetul partidului național român, declar, că eu stau pe baza programului național din 1881 și a concluderilor conferențelor naționale și a enunțatiunilor comitetului, nu sunt și nu am fost angajat cu nici un partid politic afară de patrie. Din lămuririle și declarațiunile date aceluiași juriu de onoare, de Dr. Ioan Rațiu și Iuliu Coroianu, am primit convingerea și certitudinea, că domnii stau pe aceleași baze politice, și asemenea nu sunt angajați cu nici un partid politic afară de patrie.

Așa între noi nu există nici o diferență principială în chestia națională.

Astfel fiind constatat lucrul de clar, că apărându-mă de atacurile nedrepte și nebasate apărute în „Tribuna“, la adresa caracterului meu național, sub presiunea indignității juste, m'am folosit de afirmațiuni și expresiuni vătămătoare la adresa numiților domni, pe cari cu regret le consider prin aceasta de neavenite și le revoc.

Sibiu, 15 Octombrie 1896.

Dr. V. Lucaciu.

Noi, Dr. Ioan Rațiu și Iuliu Coroianu, luăm spre știință declarația domnului Dr.

Și pentru această ființă am jertfit un an întreg din viață!

La despărțire i-am aruncat îndrăzneț în față cuvântul „simulanță“, ér ea a rîs — a rîs — tirana, a eșit mînișă din odaie, dar érași a venit cu o tavă în mînă, cu o dulcătă și — un păhar — de — apă — rece. . .

O, e greu de a suporta convingerea, că ai iubit o dină fără inimă, un suflet cosmopolit.

Dorin a încetat de a serie.

În odaie domnesce liniște înfrîntoare, pe când inima lui tremură grozav în viforul stîrnit de tristețe reamintiri.

Stropii de ploie cad pe jalușii cu sgomotul lor misterios. E rece. Tusea sîcă îl chinuie.

Cu capul rădîmat în palme stă timp îndelungat privind dus la flacăra luminei, ca și când ar fi voind să îngrope în acea flacăra un vis lung și nefericit.

E singur, părăsit de toți acum. Are de prietin numai plînsul. Cu plînsu'n ochi stinge lumina și se culcă.

Afară țiuie a morțe vîntul pe la ferestri. . . .

Buda pe sta.

Fidelio.

Vasile Lucaciu, și declarăm din partea noastră, că pentru cele publicate în „Tribuna“ afară de articoliile subscriși de noi, nu putem lua responsabilitatea, ér vătămările cele scrise în „Tribuna“ noi nu le-am influențat și le regretăm.

Sibiu, la 15 Octombrie 1896.

Dr. Rațiu.

Iuliu Coroianu.

Prin daclarațiunile de mai sus, consiliul juriului, afacerea ivită între domnii Dr. Ioan Rațiu și Iuliu Coroianu de o parte, ér de altă parte între domnul Dr. Vasile Lucaciu, o consideră de aplanată.

Dat în Sibiu, la 15 Octombrie 1896.

Dionisiu Vaida, președinte.

Petru Truța, notar.

Alexandru Filip.

Dr. T. Mihali.

Sic transit gloria mundi!

Ce mai ții parinte Mangra?

Noutăți.

Crimă în contra instrucțiunii religioase. „Alkotmány“ dela 14 l. c. are următoarea scire dela corespondentul său din Malacka, comit. Pojonului. „In Malacka (cott. Pojon) în școala poporală susținută de statul magiar, la 10 Octombrie a. c. s'a întîmplat o astfel de crimă în contra religiei și în contra autorității învățătoresci, care sta fără păreche în istoria pedagogiei. Crima acesta ne-cualificabilă este următoarea: Când preotul din ord. franciscanilor și vice-guardian P. Schmidt Felix a intrat în clasa a III a școlei de stat, ca să țină ora din religie, școlarii l-au primit cu declarațiunea, că lor nu le trebuie să învețe mai mult religie, la catechet nu trebuie să se supună mai mult, ba încă le-a promis și premiul președintelui școlii, dacă vor da afară pe catechet din sală, ori îl vor chiar și bate. Catechetul ca în crement a întrebat pe școlari, că cine le-a dat lor acest sfat. Și ei au răspuns, că președintele școlii școlară, în ziua premergătoare, i-a chemat în cancelaria directorului în edificiul școlară, și acolo le-a dat aceste sfaturi. Ér ael nisuturiu spre a scote din inimile nevinovate ori ce respect către religie, morală și autoritatea învățătorescă, nu e altul, decât *Roznák Kornél*, cassarul cassei de păstrare din Malacka, un vestit atheist, denumit de președinte al școlii școlară dio partea ministrului reg. ung. Catechetul în urma unor precedente atât de triste a părăsit numai decât institutul și a făcut arătare autorității sale bisericești competente pentru vătămarea îndurată.

Întrebăm, ce fel de generațiune pôte crește un astfel de institut în fruntea căruia stă un om fără religie, demoralizatoriu și cu sentimente de carbonariu. Sunt de compătimit părinții, cari își trimit copiii în astfel de institute.

Fără comentariu.

Morțea tragică a primatului din Anglia. Cea mai înaltă dignitate a bisericii anglicane, metropolitul din Cantenbury, după cum se depeșează din Londra, s'a sfîrșit într-un mod tragic. Metropolitul Benson a fost în vizită la Gladstone în orașul Haverden, unde a luat parte la serviciul divin împreună cu Gladstone, muierea și copilul acestuia. În momentul acela însă, când preotul din Haverden rostia rugăciunea, căruțutul metropolit a picat jos fără conștiință. A fost atacat de apoplexie și dus fiind la casa preotului a murit numai decât. Se țiece a fi fost un păstor bun și adevărat, și morțea lui tragică a produs o întristare generală în Anglia.

Cum am fost judecat. I. P. S. S. Ghenadie, metropolitul Primat al României, acum caterisit, a scos sub titlul acesta o broșură, pe care „Epoca“ o publică per extensum în suplement.

Morțea generalului Trochu. Diarele franceze aduc scirea, că în 7 a. l. c. a reposat în Tours generalul Louis Iules Trochu, care la anul 1871, în resbelul franco-teutonic, a fost comandant al Parisului. În mormântarea s'a făcut fără părădi și în modul cel mai simplu. S'a născut la Palais, în parlamentul Morbihan la a. 1815, a luat

parte activă și laudabilă în multe resbele și în 1871 a fost și președinte al guvernului. În cîrînd s'a retras din armată, (1873) la locul său natal unde a și repausat.

Hymen. Dl. Nicolau Onet, absolvent de teologie, și Dșora Maria Goia, anunță serbarea cununiei lor, care se va celebra în biserica română gr.-or. din Sighet-Peș la 27 Octombrie st. v. 1896, la orele 10 a. m.

Omoritorii lui Stambulov. Tribunalul din Sofia a isprăvit cu urmărirea omoritorilor ministrului Stambulov și a constatat, că adevărații asasini Chalin și Talin au fugit și numai complicitii lor, Boni și Tufekcsiev pot fi trasi înaintea tribunalului și judecați. Boni a fasonat, că el numai din răsunare personală a voit să omore pe Stambulov, ér Tufekcsiev, care e de origine din Macedonia spune, că el a fost o uneltă orbă în mînile fostului guvern, dușman lui Stambulov. Pertractarea în contra lor s'a început deja Mercuri. După cetirea acusei tribunalul a constatat, că dintre 170 martori citați, treizeci și unul nu s'au prezentat. Procurorul anunță, că dintre cei absenți fasiunile alor opt-sprezece martori sunt importante și prin urmare cere amânarea pertractării. Juriul admite cererea procurorului și decide, că pe martorii absenți, la cas de lipsă și cu forța brachială îi conduce la fasonare. Pertractarea s'a amână pe 27 a. l. c.

Priculiciul. Mulți susțin, că dintre toate clasele omeniei, poporul de rînd e cel mai superstițios. Se pôte. Dar, că superstițiunea se află în mare măsură și la clasele cele mai culte chiar, numai începe nici o îndoială. Deosebirea e numai, că până când la poporul de rînd aceea mai totdeauna ese la ivelă, până atunci la clasele culte acesta se întîmplă forțe arare ori. Acesta o dovedește și casul următoriu:

În Budapesta trăiesc o domnă cu două fiice ale sale așteptînd și ele realizarea visurilor ce le pot avé două fete de măritat. În primăvara trecută li s'a întors pela casă o țigăna bătrînă cu ofertul, că va aduce celor două coconite doi pețitori, dar scii cōlea, pețitori, nu de ori-ce nēm, ci de magnați. A declarat însă, că mai înainte trebuie să mērgă pela priculiciu (garabonci diák), ca să se înțelēgă cu el și spre acest scop îi trebuie spese de drum. Domna îngrijată de măritișul fetelor sale, dă țigancei 50 fl. spese de drum, cu cari acesta s'a și depărtat. A treia ție s'a și prezentat un holteiu de țigănoiu îmbrăcat fantastic și s'a prezentat țiecînd, că el este priculiciul. Domna și cele două fete ale ei și-au făcut cruce și au cădut în genunchi înaintea priculiciului mormăind un fel de rugăciune „ocasională“. După acestea, priculiciul a declarat, că a venit după bani, deore-ce ceilalți priculici nu vrēu să slobodă pe femeia, care a venit la ei în cauza fetelor până nu le va duce taxa de rescumpărare și așa până atunci lucrul cu măritișul nu pôte da înainte. Cere deci 50 fl. Domna, ce să facă, i-a dat 50 fl., ér una dintre dșore mai nerăbdătoare, i-a dat de present și trei inele. Cu acestea priculiciul s'a depărtat, și nu s'au mai vēdut la olaltă, până înaintea tribunalului, unde l'au dus familia înșelată. Hēra de țigăna însă s'a făcut nevēdută, așa că nu s'a putut trage și ea la răspundere pentru înșelătoria comisă și pentru abusus cu credința superstițioasă a celor trei femei, culte. Ce e mai bătătoriu la ochi, e împregiurarea, că dșorele au absolvat școalele într'un claustru. Tribunalul a judecat pe țigănoiu, carele însă nēgă totul, la patru luni temniță și 20 fl. amendă.

Jurnal cotidian, exemplarul un cruceriu. În Budapesta a apărut țiele trecute un jurnal cotidian de format ordinar, o cōlă tipărită forțe des și a cărei exemplar costă numai 1 cr. Apare după amēdi între orele 4—5, va să țiecă, atunci, când n'a apărut încă nici un alt jurnal. Titlul lui este: „Esti Ujság“.

Bibliografic. În tipografia diecesană din Caransebeș a apărut: *Monografia comunei Alibunariu*, de Teodor V. Petrișor, învățător.

Diverse.

Idei sănătoșe despre duel și onoare.

În Marburg a apărut o broșură întitulată: *Duel, Onoare, Seriositate*. Fascicolul a eșit din pēna locotenentului Thesing, care de present e student în medicină. Thesing se revoltă în contra conceptului fals, ce domnesce despre onoare, care face dependentă onorea bărbătescă în locul prim dela bani și capabilitatea pentru satisfacție, o cumpănesce amēsurat acestora; referitor lapunctul acesta țiece:

„Dacă cine-va are bani, pôte să fie cât de mare dobitoc, ori pișicher, totuși își pôte țigui cultura pregătitoare trebuincioasă, cu ajutorul căreia se ridică la așa numita clasă cultă capabilă de satisfacție cavalerescă. Cel ce are bani își pôte însuși formulele caracteristice, de multe-ori ridicole, cărora trebuie să se conformeze ca unor paragrafi articulați. Dacă însă cineva e sērac, pôte să aibă caracter cât de neescepționabil, idei cât de sănătoșe și cinstite, valōrea lui morală pôte să înțreacă cât de mult prețul așa numitei tinerimii parazitice, care între pereții academiei său cu sabia de ofițer affectēză vocațiune, dar care află de compatibil din toate punctele de vedere cu conceptul despre onoare, să facă datorii fără pic de garanță, ba nici în amăgirea unei fete inocente nu vede faptă necinstită. Pentru cel sērac nu există cinstite, acela nu are onoare, cel bogat însă necondiționat are onoare, adevă e părtaş de mare stimă, dacă cum-va nu-i detrag distincția acesta pentru vre-o măgărie mare. După Thesing, acest concept fals este vătămarea adēncă a onorei adevărate. Thesing recomandă două lucruri în contră acestor idei: întēiu trebuie pus capēt duelatului pentru totdeauna, a două oră trebuie ridicată la valōre corespundătoare judicatura în afaceri de onoare. Cu purtările *studentime*, sub care înțelēge tinerimea academică, Thesing e forțe neîndestulit și desfrēnarea lor o condamnă vehement; patriotismul lor — țiece Th. — constă din aceea, că strigă și sbiară din rășputeri.

Cel mai mare clopot din lume a fost turnat țiele aceste la Cincinnati, în Statele-Unite. E de 30,000 funți de greu, cu un diametru de 18 urme, și cu o înălțime de 7 urme. Limba trage șapte sute funți. Metalul clopotului e compus din 78% aramă și 22% plumb.

Oraș subteran în Caucas. Nu demult în apropierea orașului Kerk din Caucas s'au aflat nise sticle, cari au condus la înțtrarea unui oraș subteran. Epoca orașului subteran după monedele aflate se pôte pune pe timpul Sassanidilor. Nu e vorbă despre ruinele vre-unui oraș îngropat, ci despre labirintul de catacombe a unor ambite și încăperi de locuit, care se extinde departe și în care încă și ađi se pot afla diferite unelte de casă. Se află aici drumuri, strade, bulevarde cu bazine de apă uscate; casele, dacă le putem numi așa, sunt preste tot cu trei etage. Pe strade pot umbla drept. Păturile de pământ stau din stalaktit și alabastru și pentru aceea iluminate fac o impresiune fērică. După buchari, cari cunosc deja de mult acest oraș de visunii, înainte de acesta aici se puteau găsi multe monede de aur și de argint și juvaere. Se crede, că orașul acesta a fost loc de scăpare cutărui popor cultural contra nomașilor jăfuitori. Guvernul din Turchestan s'a îngrijit pentru susținerea în întregitate a acestui oraș, ér societatea archeologică din Moscva va trimite în vēră viitoare o comisiune pentru studii științifice.

Picioarele chelnerului. Un englez a computat, căți pași face un chelner pe ție. A constatat, că un chelner dela un hotel bine cercetat din Londra în o singură ție a făcut 51,348 pași, ceea-ce corespunde unui drum de 43 kilometri.

Haz.

Afinitate spirituală. O domnișoră, care iubea forțe mult cāntarea, țiece unui ascultătoriu la universitate:

— Când vēd note așa mē prinde un dor să cānt! Nu se întēmplă acesta și cu d-ta?

— O, da, răspunde studentul, dar numai atunci când vēd bancnote.

Nr. 724/896

[150] 1--3

CONCURS.

Pentru parochia Cheia, din protopresbiteratul Branului, pelângă neputinciosul paroch Iosif Moșoiu, se eserie concurs de capelan cu venitele jumătate ale parochiei, cari dau suma de 200 fl. v. a. anual

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au să și asternă suplicile lor concursuale instruite conform normelor din vîgore la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Ilia, la 18 Septembrie 1896.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Iliei, în conțelegere cu comitetele parochiale.

Avram P. Păcurariu, protopresbiter.

Nr. 393—896 protopresb. [151] 1--3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parochii „Șard“ protopresbiteratul Sighișorei, se publică conform veneratului ordin consistorial ddo 23 August 1896 Nr. 5282 Bis. concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul archidieceșan „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma de 358 fl. 59 cr.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestei parochii, se dau la subscrisul oficiu protopresbiteral, eventual la comitetul parochial concurent.

Concurenții au a și asternă cererile concursuale instruite conform normelor în vîgore în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral, avînd a se prezenta sub durată concursului în vre o Duminecă sau sîmbătă în biserica din respectiva comună bisericească spre a și arăta aptitudinea în cele rituale.

Sighișora, 4 Septembrie 1896,

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Sighișorei, în conțelegere cu comitetul parochial concurent,

Dimitrie Moldovan, protopresbiter.

Nr. 6749 pol. 1896. [152] 1--2

Publicațiune.

Subscrisul magistrat aduce la cunoștința publică, că Joi, în 22 Octobrie 1896 la 10 ore a. m. se va da în licitațiune în sala de ședințe a

comunității arînda pentru erna-tul oilor pe hotarul Sighișorei.

Vadiul este 50 fl. Amînuntele licitațiunei se pot vedé în cancelaria magistratului.

Sighișora, 28 Septembrie 1896.

Magistratul.

Nr. 29 of. par. [144] 2--3

Publicare de licitațiune.

Pentru zidirea bisericeii gr.-or. din comuna Chesler în protopresbiteratul Tîrnava, se va tiné licitațiune minuendă în 8,20 Novembrie 1896 la 10 ore a. m. în edificiul școlar.

După preliminaru prețului exclamărei este 4442 fl. 22 cr. v. a. între cari se cuprinde și materialul de cărămidă, țiglă, nășip, lemne de stejar, lucrul cu carăle și palma ce le prestéază poporul.

Doritorii de a efeptui zidirea acestei bisericeii pe basa planului aprobat de Preamerabilul Consistoriu archidieceșan Nr. 3637 Ep. din 19 Iunie 1893, sunt poțiti a se prezenta până la termenul mai sus arîtat la locul destinat, ér oferenții să și înainteze ofertele lor oficiului parochial gr.-or. din Chesler împreună cu vadiul de 10% fie în bani ori hîrtii de valóre, planul și preliminarul de spese, precum și condițiunile de licitațiune se pot vedé la oficiul parochial subsemnat.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Chesler, 20 Septembrie 1896.

Nicolau Manovicu, paroch gr.-or. și președintul comitetului parochial.

Nr. 564/896 of. protop.

Am vîcut.

Cetatea de baltă (Kükülöfalva 20 Septembrie 1896.

Nicolae Todoran, protopresbiter.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniu Novotny

în Timișora Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor noué, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provédute cu adiuări de fer bătut, construite spre ale întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lătore prin ceea-ce sunt mîntuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoșă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiuare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[11] 33—48

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1896.

Budapesta — Predeal									
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tr. de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone
10.—	8.05	—	8.05	2.—	pl. Viena	sos. 1.55	1.55	1.55	7.20
8.30	2.15	3.15	5.45	9.15	Budapesta	5.45	7.40	7.—	1.50
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	Szolnok	2.24	5.31	3.37	11.44
1.33	5.48	—	11.33	12.47	P. Ladány	12.03	3.56	1.19	10.03
3.42	7.08	—	1.43	2.11	Oradea-mare	pl. sos.	2.37	11.04	8.43
3.58	7.15	—	2.06	2.18			2.30	10.44	8.38
4.38	7.43	—	3.03	2.50	Mező Telegd	—	2.01	10.07	8.11
5.20	8.18	—	3.45	3.26	Rév	—	1.34	9.30	7.46
5.43	—	Tren micst	4.06	—	Bratca	Tren micst	—	9.10	—
6.32	9.07	2.52	4.53	4.17	Ciucia	5.48	12.52	8.32	7.08
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	Huiedin	4.59	12.20	7.54	6.39
8.07	—	5.05	6.24	—	Ghirbău	3.18	—	6.54	—
8.34	10.37	6.14	6.59	5.55	Cluș.	pl. sos.	2.23	11.01	6.13
8.49	11.10	—	8.40	6.11			—	10.45	5.24
9.06	11.27	—	9.09	6.27	Apahida	—	—	5.02	4.14
10.12	12.30	—	10.40	7.27	Ghiriș	—	9.24	3.47	3.01
10.42	12.57	—	11.25	7.50	Cucerdea	—	8.54	3.06	2.25
11.01	1.09	—	11.49	—	Ujóra	—	—	2.49	2.08
11.09	1.16	—	11.59	—	Vințul-de-sus	—	—	2.41	2.—
11.31	1.36	—	12.29	8.17	Aiud	—	8.23	2.17	1.38
11.48	1.54	—	12.55	8.33	Teiuș.	pl. sos.	8.06	1.55	1.17
12.05	—	—	1.30	8.38			7.59	1.29	—
12.33	—	—	2.08	—	Crăciunel	—	—	12.55	—
12.47	—	—	2.27	9.09	Blaș	—	7.30	12.40	—
1.18	—	—	3.11	9.29	Micăsasa	—	7.09	12.01	—
1.34	—	—	3.31	9.42	Copsa-mică	pl. sos.	6.56	11.41	—
2.13	—	—	3.46	9.44			6.54	11.14	—
2.32	—	—	4.08	9.59	Medias	—	6.41	10.55	—
3.04	—	—	4.45	10.22	Elisabetopol	—	6.20	10.21	—
3.40	—	—	5.27	10.51	Sighișora	—	5.53	9.42	—
4.03	—	—	6.12	11.12	Hașfalău	—	5.33	9.13	—
5.34	—	—	7.59	12.26	Homorod	—	4.27	7.45	—
6.12	—	—	8.37	12.58	Ágostonfalva	—	3.58	7.02	—
6.41	—	—	9.07	1.15	Ápața	—	3.37	6.36	—
7.16	—	—	9.40	1.34	Feldioara	—	3.16	5.58	—
8.—	Tren accele-rat	—	10.25	2.09	Brașov	pl. sos.	2.45	5.08	—
—	11.—	—	—	2.19			7.01	2.18	—
—	12.26	—	—	3.01	Timiș	—	6.30	1.42	—
—	1.11	—	—	3.31	Predeal	—	5.11	1.12	—
—	8.30	—	—	9.30	București	—	—	8.35	—

Budapesta — Arad — Teiuș									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	—	10.—	8.05	—	pl. Viena	sos. 6.20	7.20	—	—
—	—	8.05	1.55	10.—	Budapesta	7.20	1.10	6.10	—
—	—	10.56	3.49	1.—	Szolnok	4.14	11.19	2.49	—
—	—	3.55	6.52	6.05	Arad	pl. sos.	11.20	8.18	9.35
—	—	4.30	7.02	6.30			10.50	8.08	8.55
—	—	2.44	—	—	Glogova	—	—	8.43	6.41
—	—	3.14	4.42	—	Györök	—	—	8.18	6.12
—	—	3.31	5.04	—	Pauliș	—	—	8.05	5.56
—	—	3.58	5.15	—	Radna-Lipova	—	—	7.52	5.40
—	—	4.30	5.33	7.46	Conop	9.46	7.29	7.22	5.02
—	—	4.50	5.57	—	Bérsava	9.15	—	7.05	4.44
—	—	5.40	6.13	—	Soborșin	8.15	6.34	6.25	3.35
—	—	—	6.58	8.48	Zam	7.41	6.08	5.50	—
—	—	—	7.27	9.07	Gurasada	7.16	—	5.23	—
—	—	—	7.53	—	Ilia	7.06	5.45	5.13	—
—	—	—	8.26	—	Branicica	6.43	—	4.49	—
—	—	—	8.52	9.57	Deva	6.20	5.19	4.25	10.52
—	—	—	9.06	10.18	Simeria (Piski)	6.05	5.07	4.10	10.35
—	—	—	9.52	10.37	Orăștia	5.19	4.39	3.31	9.51
—	—	—	10.16	—	Șibot	4.55	—	3.10	9.27
—	—	—	10.40	—	Vințul de jos	4.34	—	2.49	9.03
—	—	—	11.01	11.18	Alba-Iulia	4.17	3.57	2.28	8.47
—	—	—	11.30	11.40	Teiuș	3.43	3.33	2.—	8.11

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova									
Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Orient. Espres	Tren de per-sone
8.36	11.—	9.05	9.35	4.—	pl. Viena	sos. 5.50	—	7.20	6.45
1.30	8.30	2.30	7.—	10.40	Budapesta	6.45	10.20	2.19	1.25
6.39	5.31	8.02	5.49	8.14	Timișora	pl. sos.	9.25	—	9.01
6.47	—	8.10	7.15	3.10			8.09	7.14	8.55
—	—	10.29	10.32	—	Caransebeș	—	5.15	4.15	—
11.05	—	12.30	1.09	6.58	Băile Herculane	—	2.37	—	4.40
11.45	—	1.20	2.39	7.35	Verciorova	—	12.50	—	3.40
10.55	—	11.40	6.25	—	București	—	11.25	—	5.50

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.									
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	2.30	8.10	3.11	10.59	Cucerdea	7.45	2.36	8.31	12.42
—	3.19	8.51	3.52	11.40	Lădoș	7.07	1.58	7.43	11.54
—	5.12	10.27	5.26	1.14	Oșorheiu	5.34	12.25	5.50	9.54
—	5.40	10.42	5.36	—	—	—	9.20	5.04	9.35
—	7.14	12.15	7.14	—	Reghinul-săs.	—	7.54	3.30	8.05

Notă: Orele însemnate în stînga stațiunilor sunt a se ceti din sus în jos, ele însemnate în dreapta e jos în sus. Numerele cele grase înseamnă orele de nopte